

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

عنوان طرح:

"بیبود و ضعیت سلامت دانش آموزان دخترمناطق محروم کشور در دوران بلوغ"

"تهیه پسته های آموزشی بهداشتی کامل، ویژه بلوغ دختران بارویکرد توسعه سلامت"

امور زنان وزارت آموزش و پرورش

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

با سمه تعالی

ضرورت

توجه به سلامت دختران به عنوان پیشراナン جامعه و همچنین مادران فردا از ابعاد مختلف در تمام سنین به ویژه دوران نوجوانی، برای خانواده و جامعه بسیار حائز اهمیت می‌باشد. ارتقای سلامت دختران در دوران بلوغ می‌تواند در شکل‌گیری هویت مناسب و افزایش نشاط، سلامت و رشد اجتماعی مؤثر بوده و آنان را در مقابل بیماری‌های جسمی و روحی ناشی از عدم آگاهی از تغییرات این دوران مصونیت بخشد؛ ضمن اینکه اثرات مثبتی در سازگاری روانی — رفتاری فرد به همراه خواهد داشت.

دانش ناچیز دختران در مورد تغییرات جسمی و روانی دوران بلوغ و کسب اطلاعات نادرست از همسالان و یا منابع نامعتبر، بدون شک منجر به بروز آسیب‌های جدی و جبران ناپذیر به فرد — خانواده و جامعه خواهد شد؛ و از آنجاکه بسیاری از والدین به ویژه در مناطق محروم به دلیل ناکافی بودن اطلاعات و یا موانع فرهنگی از ارائه توضیحات کامل و جامع در این باره به دختران خودداری می‌کنند آموزش‌های مناسب درون مدرسه‌ای به دانش آموزان دخترسیار ضروری‌تر به نظر می‌رسد. تجهیز والدین و مریبان مدارس به عنوان تسهیل‌گر به دانش مورد نیاز که بتوانند دختران نوجوان را به درستی راهنمایی نمایند؛ برای کمک به دختران در گذر از این تغییرات بسیار مؤثر می‌باشد. لذا تحت پوشش آموزش قراردادن دانش آموزان دختر، والدین و مریبان همسو با هم در تحقق اهداف ضرورتی اجتناب ناپذیر است.

ضمن اینکه ارائه بسته‌های آموزشی و بهداشتی مورد نیاز دختران در این دوران، اثربخشی برنامه‌های آموزشی در مناطق محروم و عشايری را با توجه به فقر اقتصادی خانواده‌ها، افزایش خواهد داد. لذا ضروریست برای محرومیت زدایی و بهبود وضعیت سلامت دانش آموزان دختر مناطق محروم کشور در دوران بلوغ با اجرای برنامه‌های هدفمند براساس اطلاعات دقیق در مورد الگوی رفتاری و نیازهای تربیتی و بهداشتی، همراه با آموزش گروههای هدف و ارائه بسته‌های آموزشی — فرهنگی، زمینه‌های ارتقاء سلامت آنان را فراهم نمود.

اسناد برنامه:

۱- راهکار سند تحول بنیادین آموزش و پرورش:

راهکار ۲-۱۶- رعایت اقتضایات هویت جنسیتی (پسران و دختران) و ویژگی‌های دوران بلوغ دانش آموزان در برنامه‌های درسی و روش‌ها و برنامه‌های تربیتی ضمن توجه به هویت مشترک آنان

مخاطبان پروژه:

دختران دانش آموز دوره اول متوسطه (پایه هفتم) و دوره دوم متوسطه، مربیان و والدین همان دانش آموزان

اهداف:

- افزایش دانش، نگرش و عملکرد بهداشتی دختران دانش آموز در دوران بلوغ
- ارتقا و توسعه سطح سلامت جسمی و روانی دانش آموزان دختر مناطق محروم با اولویت مراکز شبانه روزی به منظور پیشگیری از بروز بیماری‌های خاص دوران بلوغ، کاهش عوامل خطرساز سلامت و ...
- توجه به انسجام مراقبت‌های بهداشتی و درمانی و پیشگیری از بیماری‌ها در دوره بلوغ
- ارتقا دانش، آگاهی والدین و مربیان دختران دانش آموز در دوران بلوغ دختران

روش اجرای طرح:

- برگزاری دوره آموزشی به میزان ۶ ساعت در قالب ۳ جلسه ۲ ساعته ویژه دانش آموزان دختر محروم / عشايری استثنایی به تعداد ۶۰۰۰ نفر
- ارائه کیف بهداشتی شامل: ۱۲ بسته پد بهداشتی، دو عدد لباس ویژه، یک عدد حolle، مسواک و خمیر دندان برای تعداد ۶۰۰۰ نفر دانش آموز دختر محروم / عشايری / استثنایی
- برگزاری دوره آموزشی به میزان ۲ ساعت ویژه اولیاء همان دانش آموزان به تعداد ۶۰۰۰ نفر
- برگزاری دوره آموزشی به میزان ۲ ساعت ویژه مربیان به تعداد ۱۵۰۰ نفر

حیطه اجرا: سطح ملی

شیوه اجرای طرح در استان:

۱- تشکیل ۳ جلسه با حضور:

مدیر کل آموزش و پرورش استان / معاون آموزش ابتدایی / معاون آموزش متوسطه / معاون تربیت بدنی و سلامت / معاون پژوهش برنامه ریزی و توسعه منابع / معاون پرورشی و فرهنگی / رئیس اداره حراست، رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی / رئیس انجمن اولیاء و مربیان / کارشناس مسئول امور زنان؛ (دیبر)

تشکیل جلسات برای بررسی موضوعات زیر:

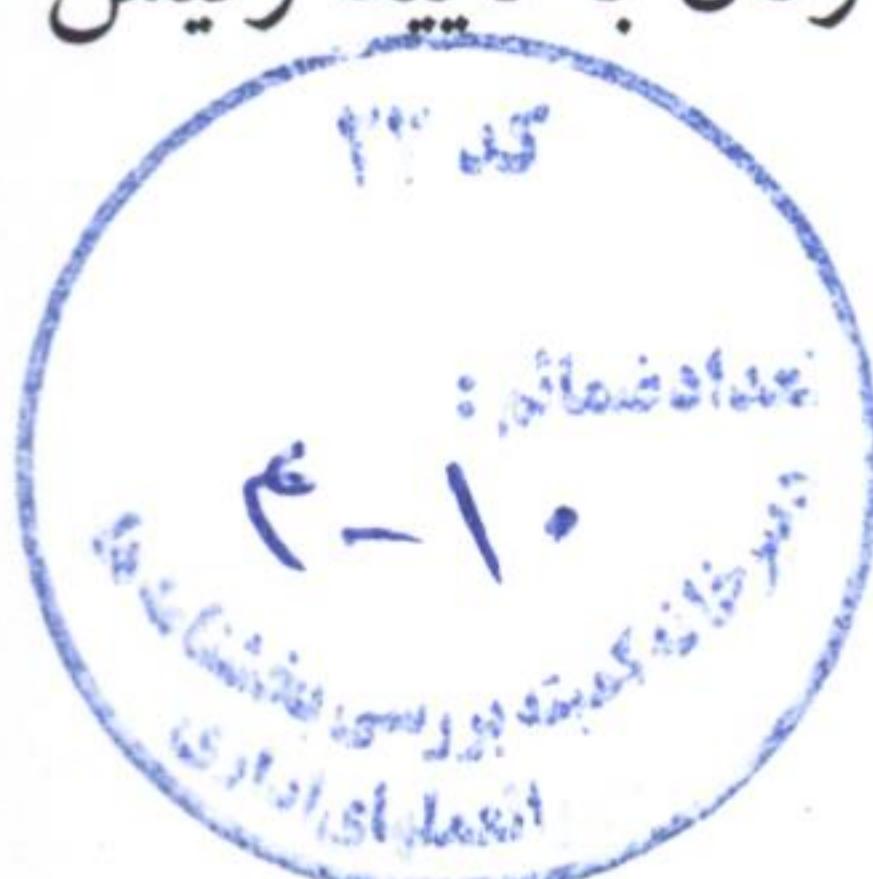
- ۱- حمایت و پشتیبانی از برنامه های ارسالی از امور زنان
- ۲- برگزاری جلسات توجیهی و هماهنگی برای مجریان طرح
- ۳- تعیین مناطق و مدارس مجری طرح
- ۴- تهییه دستور العمل اجرایی برنامه و ابلاغ به مناطق و شهرستان ها
- ۵- ارزیابی و نظارت بر حسن اجرای طرح
- ۶- تهییه گزارش نهایی از اجرای طرح طبق نمونه برگ های نظارتی و ارسال به حوزه امور زنان با تایید مدیر کل

۲- تشکیل ۳ جلسه در سطح منطقه / شهرستان با حضور:

مدیر منطقه آموزش و پرورش / کارشناس مسئول حراست / معاون پژوهش / معاون آموزش ابتدایی / معاون پرورشی و تربیت بدنی / معاونت آموزش متوسطه / کارشناس مسئول انجمن / کارشناس و یا رابط امور زنان؛ (دیبر)

تشکیل جلسات برای بررسی موضوعات زیر:

- ۱- برنامه ریزی مناسب برای اجرای طرح در سطح مراکز آموزشی (منطقه / شهرستان)
- ۲- ارسال دستور العمل و تقویم اجرایی
- ۳- اجرای به موقع طرح
- ۴- بازدیدهای نظارتی از اجرای طرح
- ۵- تهییه گزارش نهایی از اجرای طرح براساس نمونه برگ ها و ارسال توسط کارشناس و یا رابط امور زنان با تایید رئیس منطقه به امور زنان استان

شاخص‌های انتخاب مدرس:

کارشناسی ارشد و بالاتر رشته‌های مرتبط با بهداشت، سلامت و مشاوره
روش اجرای طرح:

برگزاری دوره آموزشی برای دانش آموزان دختر / والدین و مریان همان دانش آموزان
نحوه پایش و ارزشیابی اجرای پروژه

۱- راهبری، نظارت و ارزشیابی از نحوه اجرای طرح به عهده حوزه امور زنان و در استان به عهده اداره کل آموزش و پرورش استان (مشاور و کارشناس مسئول امور زنان) خواهد بود.

۲- نمونبرگ نظارتی پیوست توسط کارشناس مسئول امور زنان استان تکمیل و پس از بررسی، جمع‌بندی و تحلیل با تایید مدیر کل، به این حوزه ارسال شود.

مراحل ارایه گزارش

۱- ارسال گزارش اولیه پس از دریافت نامه ابلاغ اعتبار استانی و دریافت بخشنامه و شیوه‌نامه اجرایی

۲- ارسال گزارش نهایی یک ماه پس از اتمام اجرای طرح طبق نمونبرگ نظارتی، همراه با تحلیل و تصویر

نکات قابل توجه:

۱. اولیاء و مریان دانش آموزان منتخب طرح می‌باشد تحت پوشش قرار گیرند.

۲. دوره‌های آموزشی برای والدین، صرفا از مدرسان آموزش خانواده متخصص در حوزه‌های بهداشت، سلامت و مشاوره استفاده شود.

۳. ضروری است بهره‌مندی از مدرسین واجد شرایط برای آموزش مخاطبین با تایید حراست صورت پذیرد.

۴. آموزش دانش آموزان دختر استثنایی با هماهنگی سازمان آموزش و پرورش استثنایی و بهره‌مندی از اساتید معرفی شده توسط آن سازمان صورت پذیرد.

۵. مستندسازی طرح شامل تصویر برداری و یا فایل صوتی و عکس از برنامه‌های آموزشی همراه با گزارش اجرای طرح طبق نمونبرگ نظارتی (به صورت word) به امور زنان ارسال شود.

۶. برای حفظ حرمت افراد، تصویر هیچ یک از مخاطبین جز اساتید راهنما و پاسخ‌گو در ضبط برنامه‌ها و عکس نباشد.
۷. مسئولیت نظارت دقیق بر اجرای طرح با کارشناس مسئول امور زنان استان می‌باشد.

شاخص ارزیابی:

- ۱-میزان ساعت کلاس‌های آموزشی برگزار شده
- ۲-تعداد شرکت‌کنندگان در دوره آموزشی
- ۳-میزان کاربردی بودن محتواهای آموزشی
- ۴-میزان افزایی مخاطبین
- ۵-میزان علاقمندی به موضوع دوره آموزشی
- ۶-میزان افزایی مخاطب پس از برگزاری آموزش‌ها
- ۷-میزان رضایتمندی از اجرای طرح به تفکیک مخاطبین
- ۸-میزان رضایت از بسته‌های آموزشی و بهداشتی به تفکیک مخاطبین

جدول توزیع مخاطبین استانی

ردیف	نام استان	دانشآموزان دختر تحت پوشش	اویلاء دانشآموزان تحت پوشش	مریبان تحت پوشش	جمع
۱	آذربایجان شرقی	۱۹۹	۱۹۹	۵۰	۴۴۸
۲	آذربایجان غربی	۱۸۵	۱۸۵	۴۶	۴۱۶
۳	اردبیل	۱۹۰	۱۹۰	۴۷	۴۲۷
۴	اصفهان	۲۵۸	۲۰۸	۶۴	۵۸۰
۵	البرز	۱۷۹	۱۷۹	۴۵	۴۰۳
۶	ایلام	۱۶۰	۱۶۰	۴۰	۳۶۰
۷	بوشهر	۱۷۵	۱۷۵	۴۴	۳۹۴
۸	چهارمحال و بختیاری	۱۲۰	۱۲۰	۳۰	۲۷۰
۹	خراسان شمالی	۱۱۰	۱۱۰	۲۹	۲۴۹
۱۰	خراسان رضوی	۲۴۸	۲۴۸	۶۲	۵۰۸
۱۱	خراسان جنوبی	۱۷۰	۱۷۰	۴۲	۳۸۲
۱۲	خوزستان	۲۵۰	۲۰۰	۶۲	۵۶۲
۱۳	زنجان	۱۹۰	۱۹۰	۴۹	۴۳۹
۱۴	سمنان	۱۷۹	۱۷۹	۴۰	۴۰۳
۱۵	سیستان و بلوچستان	۲۰۰	۲۰۰	۶۴	۵۷۴
۱۶	شهر تهران	۲۲۸	۲۲۸	۵۸	۵۱۴
۱۷	شهرستانهای تهران	۲۳۵	۲۳۵	۶۰	۵۳۰
۱۸	فارس	۲۱۳	۲۱۳	۵۳	۴۷۹
۱۹	قزوین	۱۷۸	۱۷۸	۴۴	۴۰۰
۲۰	قم	۱۳۶	۱۳۶	۳۴	۳۰۶
۲۱	کرستان	۱۹۹	۱۹۹	۵۰	۴۴۸
۲۲	کرمان	۱۹۶	۱۹۶	۴۹	۴۴۱
۲۳	کرمانشاه	۱۸۰	۱۸۰	۴۰	۴۰۵
۲۴	کهکلیویه و بویر احمد	۱۷۰	۱۷۰	۴۲	۳۸۲
۲۵	گلستان	۱۸۲	۱۸۲	۴۰	۴۰۹
۲۶	گیلان	۱۵۸	۱۵۸	۳۹	۳۰۵
۲۷	لرستان	۱۰۰	۱۰۰	۲۵	۲۲۵
۲۸	مازندران	۲۰۶	۲۰۶	۵۱	۴۶۳
۲۹	مرکزی	۱۸۰	۱۸۰	۴۶	۴۱۶
۳۰	همدان	۱۸۰	۱۸۰	۴۰	۴۰۵
۳۱	هرمزگان	۱۸۳	۱۸۳	۴۶	۴۱۲
۳۲	یزد	۱۹۸	۱۹۸	۴۹	۴۴۵

نمونه برگ نظارتی

- خیر بله
۱. آیا جلسات در سطح استان تشکیل شده است؟ بله
 ۲. در صورت تشکیل جلسات، صورت جلسات ارسال شود.
 ۳. آیا جلسات در سطح منطقه/ شهرستان تشکیل شده است؟ بله
 ۴. در صورت تشکیل جلسات، صورت جلسات ارسال شود.
 ۵. آیا اجرای طرح در استان در راستای اهداف کیفی بوده است. با ذکر درصد
○ از نظر کارشناس مسئول امور زنان:
○ از نظر اعضاء کمیته تخصصی آموزشی و پرورشی استان:
 ۶. میزان اعتبار تخصیص یافته به طرح را همراه با زمان دقیق جذب اعتبار اعلام نمائید.
 ۷. اعتبار تخصیص یافته به طرح را چگونه ارزیابی می‌نمایید.
○ ناکافی ○ کافی
 ۸. آیا علاوه بر اعتبار تخصیص یافته، توسط اداره کل آموزش و پرورش استان اعتباری برای اجرای بهینه طرح اختصاص
یافته است؟
○ بلی میزان اعتبار
 ۹. براساس جدول زیر تعداد اقلام کیف بهداشتی را برای هر یک نفر دانش آموز تعیین نموده همچنین در صورت تهیه
سایر اقلام برای این گروه توسط اداره کل آموزش و پرورش استان تعداد و نوع اقلام در ستون سایر نوشته شود.
عملکرد استان		تعداد خمیر دندان	تعداد مسوک	تعداد حوله	تعداد پد	تعداد لباس ویژه
تعداد اقلام	نوع اقلام					

۱۰. آمار دانش آموز / والدین، مریبان، مناطق و مدارس تحت پوشش طرح را مرقوم نمایید.

ردیف	دانش آموز	والدین	مربی	آمار		
				شهرستان / ناحیه	منطقه	مدرسه
۱						
۲						

۱۱. شاخص‌های انتخاب مناطق مجری طرح را مرقوم نمایید.
۱۲. در صورت افزایش تعداد شرکت‌کننده در کارگاه‌های آموزشی، آمار دقیق را ذکر نمایید.
۱۳. آیا از سوی اداره کل آموزش و پرورش استان در راستای اهداف طرح اقدامی صورت پذیرفته است؟

خیر

بله

– چنانچه پاسخ بله است عنوان اقدام، فعالیت و تعداد را ذکر نمایید.

۱۴. اطلاعات مربوط به اساتید دوره را مطابق جدول زیر ذکر نمایید.

ردیف	نام و نام خانوادگی مدرس	مدرک تحصیلی	محل خدمت
۱			
۲			

۱۵. آیا محتوای برنامه مستندسازی شده است؟ (تصویر برداری – لوح فشرده – جزوه و...)

خیر بله

۱۶. نحوه نظارت بر اجرای طرح را مرقوم فرمایید.

۱۷. ارزیابی کلی شما از اجرای طرح در استان چیست؟

۱۸. آیا استمرار این گونه طرح‌ها مناسب می‌باشد؟ با ذکر درصد:

تاریخ	بلی ☐	کارشناس مسؤول امور زنان:
تاریخ	بلی ☐	اساتید کارگاه‌های آموزشی:
تاریخ	بلی ☐	دانشآموزان:
تاریخ	بلی ☐	والدین دانشآموزان:

۱۹. نقاط قوت و ضعف طرح را ذکر نمایید.
لازم است یک نسخه از محتوای تدریس شده به این حوزه ارسال شود.

نام و نام خانوادگی

امضاء و تاریخ

کارشناس مسؤول امور زنان

فرم نظر سنجی از مخاطبین طرح به تفکیک

ضعف	متوسط	خوب	عالی	موضوع
				میزان رضایتمندی از اجرای طرح
				مفید بودن محتوای کارگاه آموزشی
				میزان به روز بودن محتوای کارگاه آموزشی
				میزان رضایتمندی از توانمندی اساتید
				میزان کاربردی بودن محتوای کارگاه آموزشی
				میزان دانش افزایی مخاطبین در موضوع کارگاه پس از آموزش
				میزان رضایت از بسته‌های آموزشی - بهداشتی

- شایان ذکر است اساتید محترم قبل از برگزاری کارگاه میزان اطلاعات مخاطبین را در موضوع مزبور بررسی و نتیجه را (با درصد) در گزارش کارگاهی خود برای ارسال به حوزه امور زنان اعلام نمایند.
- نمونبرگ نظرسنجی در اختیار تمامی مخاطبین طرح برای تکمیل قرار داده شود. و نتایج حاصل پس از جمع‌بندی به این حوزه ارسال شود.
- مشاور امور زنان نسبت به تهیه گزارش تحلیلی اجرای طرح اقدام نماید.

